

● **Mye folk:** Redd Barna hadde invitert foreldre til kampanjemøte på Mandal videregående skole. Kantina var fylt til randen.

● **En tankevekker:** Lars Due-Tønnessen, spesialrådgiver på beskyttelse mot vold og overgrep i Redd Barna, sier foreldre ofte ser etter feil signaler for å oppdage overgrep mot barn.

● **Sterk historie:** Ketil Kristoffersen fortalte en sterk historie om hvordan livet utviklet seg etter seksuelt misbruk som tenåring.

FOTO: ESPEN SAND

FAKTA ► HVA ER ET SEKSUELT OVERGREP?

- Et seksuelt overgrep betyr at noen tvinger eller overtaler deg til å gjøre noe med kroppen din, eller med noen andres kropp, som du ikke har lyst til at skal skje. Både gutter og jenter opplever seksuelle overgrep. Både menn og kvinner utsetter barn og unge for seksuelle overgrep.
- Omtrent halvparten av Norges befolkning kjenner personlig én eller flere som har blitt utsatt for seksuelle overgrep som barn. Det viser en undersøkelse utført av MMI. 30 prosent kjenner flere enn én person som har vært utsatt for overgrep, 19 prosent kjente én person, 2 prosent svarte "vet ikke" og 49 prosent svarte nei.
- Det er mange former for seksuelle overgrep. Her kommer noen eksempler:
  - Seksuell atferd uten fysisk kontakt, for eksempel blotting, kinking, visning av kjønnsorgan på internett eller at noen føler seg tvunget til å vise fram kroppen eller bli fotografert uten å ha gitt samtykke.
  - Seksuelle handlinger vil si at noen tar på kroppen din, innenfor eller utenpå klærne, uten at du har gitt lov til dette.
  - Seksuell omgang vil si at noen gjennomfører eller forsøker å gjennomføre et samleie med deg uten at du har gitt lov eller har ønsket dette. Dersom det blir brukt vold eller trusler for å gjennomføre samleie blir dette kalt voldtekt.

KILDE: STATENS BARNEHUS.NO

– Jeg har følt skyld og skam hele livet

Man regner med at 10-20 prosent av jenter og 5-10 prosent av gutter blir utsatt for seksuelle overgrep før voksen alder. Ketil Kristoffersen (42) fra Mandal holdt på en hemmelighet i nesten 27 år.

MANDAL

Det fortalte Kristoffersen under Redd Barnas nasjonale kampanje mot seksuelle overgrep av barn torsdag kveld.

– Min overgriper var en tillitsperson. Han var godt likt i min krets og jeg var en ungdom som var opptatt av å få bekrefteelse, sa Kristoffersen.

Overgrepene skal ha startet da Kristoffersen var 12 år og holdt på i to år. Den gangen forstod han ikke selv at det var overgrep han ble utsatt for.

Ble lurt inn i forhold

– Jeg skjønnte aldri at jeg hadde blitt utsatt for seksuelle over-

grep. Da jeg først søkte hjelp, sa jeg til psykologen sa jeg hadde blitt lurt inn i et forhold, sa Kristoffersen foran et fulltallig publikum i kantina ved Mandal videregående skole.

På møtet i Mandal forklarte Lars Due-Tønnessen, spesialrådgiver på beskyttelse mot vold og overgrep i Redd Barna, at Kristoffersens historie er et klassisk tilfelle.

– Du passer veldig godt inn i skjemaet. I de aller fleste tilfeller er det tillitspersoner som forgriper seg på barn, og i mange tilfeller forstår ikke barn at de er blitt utsatt for noe kriminelt. Overgriperen lager en situasjon som normaliserer misbruket, sa Due-Tønnessen, som også har 13 års erfaring som advokat i seksuelle overgrepssaker mot barn.

Tillit til overgriper

Undersøkelser viser at hele 9 av 10 overgrep skjer av en tillits-

person. En analyse av domsinn-samlingen i 2015 av saker som omhandler seksuelle overgrep mot barn, viser at overgriperen i 96 av 114 saker hadde tilknytning til barnet.

I fjor vinter søkte Kristoffersen hjelp for første gang.

– Jeg fortalte min historie og fikk tips om senteret Utsatt Mann i Kristiansand. En mørk kveld i januar 2014 dro jeg inn og møtte en på senteret. Jeg hadde capsen trukket godt ned og det er nok det skumleste jeg har gjort. Han jeg fikk treffe var varm og trygg, og vi fant tonen med en gang, fortalte han.

Men å holde på en slik hemmelighet i 27 år setter sine spor.

Ekstremt bekymret som tenåring

– Jeg fikk skyldfølelse da jeg endelig klarte å si fra til overgriperen min at jeg ikke ville dette lenger, og han satt i en stol og grein. Da var jeg 14 år. Jeg trodde selv jeg gjorde noe

«Jeg skjønnte aldri at jeg hadde blitt utsatt for seksuelle overgrep»

Ketil Kristoffersen

galt, og det er en følelse jeg tok med meg. Som tenåring var jeg ekstremt bekymret og var ofte redd for spørsmål fra andre. Jeg har følt skyld og skam hele livet, sa Kristoffersen.

I sommer anmeldte han overgrepene, men saken ble henlagt fordi den var foreldet.

Å holde på en slik hemmelighet er noe av det verste man kan gjøre. Det mener spesialrådgiveren i Redd Barna.

– For de aller fleste er det den psykiske skaden som er

konsekvensen av overgrepet. Men det er hemmeligholdelsen som virkelig skader og gjør deg sårbar som voksen, sier Due-Tønnessen.

Statistikk viser at personer mellom 15–19 år oftest forgriper seg på barn. Denne gruppen står for 17 prosent av sakene.

Han oppfordret publikum til å se nøye på signalene barna gir.

– Vi gjør ikke de riktige tingene og vi ser ikke etter de riktige tingene. Dermed kan vi gå glipp av å oppdage seksuelle overgrep. De fleste har en magefølelse, en radar, for hvordan et barn har det. Prøv å bruke den radaren. Har det ikke skjedd noe som helst, kan dere heller feire det med en flaske vin, sa han.

Espen Sand

espen.sand@l-a.no

Publikum tok til tårene

Jan Arild Gundersen har skrevet en diktbok om seksuelle overgrep mot barn. Under møtet fortalte han om flere rystende møter med barn fra sin jobb som sosiallærer ved Frøysland skole.

MANDAL – Jeg har dessverre hatt mange samtaler med barn som har vært utsatt for overgrep. Som voksen er det utrolig tøft å høre barnas historie.

Jeg husker spesielt godt da jeg tilfeldigvis satte meg ned med ei jente på skolen. Hun sa plutselig at hun ikke likte grøt, uten at hun ville si hvorfor. To uker senere sa hun akkurat den samme tingen. Jeg spurte hvorfor ikke hun likte grøt, og da svarte hun at det liknet det som kom ut av tissen til pappa, sa Gundersen.

Da han avsluttet møtet ved å lese noen av diktene fra boka

«Skyggespill», ble det for mye for enkelte av de inviterte foreldrene i salen, og de tok til tårene.

– Boka heter «Skyggespill» fordi seksuelle overgrep skjer i skyggene, og det er et spill. En hemmeligholdelse. Barn mangler ofte ord for det som er vanskelig, sa sosiallæreren.

Espen Sand

espen.sand@l-a.no

● **Dikt om overgrep:** Sosiallærer ved Frøysland skole, Jan Arild Gundersen, fortalte om en brutal virkelighet. På møtet torsdag kveld leste han dikt han selv har skrevet om seksuelle overgrep mot barn.